

de les darreres voluntats, de veneració a la persona, que honora la família i fa que saludem l'encert de la proposta. La restauració de la casa on va viure i treballar el pintor ha permès destinar-hi els baixos, dividits en una sala principal i un espai annex al fons. La primera, de parets blanques i volta catalana, està dedicada a exposar una vintena de pintures, entre les quals destaquen els olis de gran format; però també obres fetes amb llapis, sanguina, tinta xinesa i aquarel·la. Si bé la pintura constitueix la part fonamental de la seva obra, la complexa personalitat i les inquietuds de l'artista van fer que experimentés amb altres materials del seu entorn: la pedra, la fusta, el ferro, el llautó i el vidre. Una mostra d'aquesta interdisciplinarietat complementa l'exposició.

L'espai que es troba al fons de la sala és un racó íntim i simbòlic, ple de complicitats. Recrea aspectes de l'estudi de Sidrach; s'hi exposen les eines que va usar el pintor (pinzell, paletes...), el rellotge despertador, les ulleres, la ràdio —amb la funda de fusta que va fer ell mateix— i també les bosses i pots de pintura, amb els pigments base que es preparava el pintor mateix.

Joaquim Tremoleda i Trilla

Josep Danés, trajectòria d'un arquitecte

La Sala Rafael Masó de la demarcació gironina del Col·legi d'Arquitectes acollí el dijous dia 9 de setembre l'acte de presentació de l'exposició itinerant «Josep Danés i Torras (1891-1955)», organitzada en col·laboració amb l'Institut de Cultura de la Ciutat d'Olot, sobre l'obra de l'il·lustre arquitecte garrotxí.

La presentació va anar a càrrec del president de la demarcació, i comissari de l'exposició, Josep Riera i Micaló; pel també arquitecte Jeroni Moner i Codina, president del Centre d'Estudis Comarcals de Banyoles; i per l'historiador Joaquim M. Puigvert, professor de la Universitat de Girona. L'exposició s'ha creat arran de la publicació del recent estudi biogràfic, realitzat per J. M. Puigvert, de l'arquitecte olotí Josep Danés i Torras, i

que ha estat possible gràcies a la consulta del seu ric fons personal dipositat per la família no fa gaire a l'arxiu comarcal d'Olot. A l'acte hi assistiren la filla de Danés, Núria, i el seu marit, Xavier Matas, així com part de la seva família gironina. L'exposició, que consta d'un únic plafó de gran dimensió, fa un recorregut per la trajectòria professional de Danés a través de la seva activitat com a arquitecte, i que es divideix en sis espais que representen en

imatges d'època la seva obra, sobretot arquitectònica, des de les seves primeres intervencions a Olot el 1917 fins a la seva mort a Barcelona el 1955. El Danés estudiós de la masia, la relació amb la seva ciutat natal, les intervencions en edificis històrics, el projecte i l'obra de reconstrucció del santuari de Núria contemporani, l'arquitecte municipal de Ribes de Freser, les esglésies i les obres realitzades a Barcelona... se'ns presenten de manera transversal al llarg i ample del plafó. L'estudi de J. M. Puigvert, un petit llibret de 146 pàgines que tracta la biografia de l'arquitecte, és el complement indispensable de l'exposició. En aquesta obra Puigvert s'apropia del gènere biogràfic per fer una contribució a la història social de l'arquitectura i, en especial, de les professions

«liberals». L'exposició, juntament amb el llibre, ens mostra que l'arquitectura noucentista sobrepassà el marc que li han atribuït els tòpics historiogràfics sobre el tema, ens posa de manifest l'extensa xarxa d'amistats i de clientela de què podia disposar un personatge simpatitzant de la Lliga Regionalista, de pensament conservador i catòlic, i que no dubtava a cercar en l'arquitectura «popular», en especial rural, les traces de la verdadera essència de la catalanitat; un arquitecte i un

estudiós que trobà encara en el Centre Excursionista de Catalunya dels anys vint i trenta una plataforma des d'on portar a terme les seves investigacions i donar-los divulgació. La postguerra suposà, per a Josep Danés, més una continuïtat que no pas una ruptura, sobretot pel que fa a la reconstrucció d'esglésies. Abans, però, havia intervingut, pels volts de 1927, en el mateix edifici on s'allotja l'exposició: la Pia Almoïna.

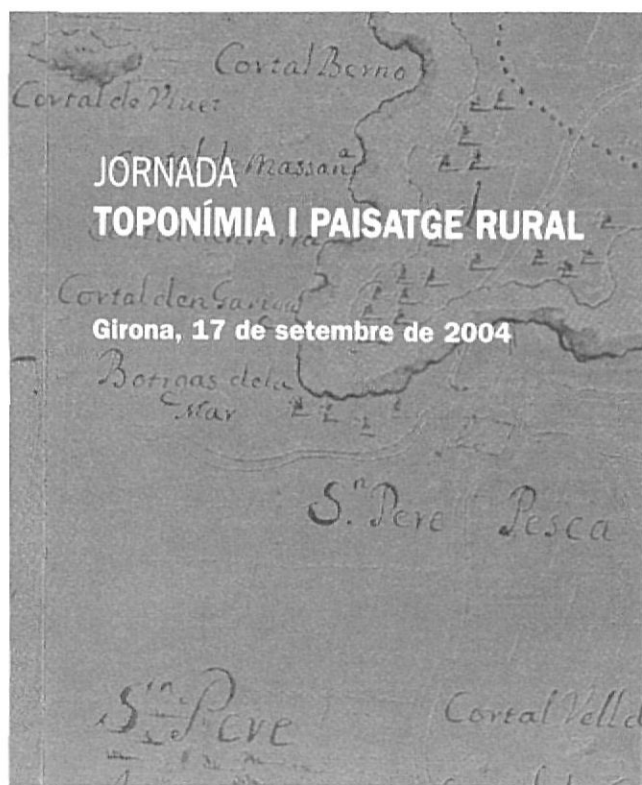
Jordi Bohigas

Els noms dels llocs, un llegat a estudiar

El dia 17 de setembre es va celebrar la Jornada «Toponímia i paisatge rural», organitzada pel Centre de Recerca d'Història Rural de la Universitat de Girona i l'Associació d'Història Rural de les Comarques Gironines i amb el suport de l'Institut Ramon Muntaner.

Els noms de lloc i la seva evolució al llarg del temps constitueixen un material de gran valor per conèixer la història del territori que els acull, així com de la societat i la cultura que els ha generat. És per això que el seu estudi (toponímia) constitueix una disciplina en la qual conflueixen investigadors procedents de diverses branques de les ciències humanes. Lingüïstes, historiadors, geògrafs i

antropòlegs, cadascun des del seu propi punt de vista, però sovint a través de procediments i mètodes similars, s'han interessat per aquest àmbit de treball. Tanmateix, a casa nostra els estudis sobre toponímia no han passat, en general, d'un primer estadi de recerca. Calen més estudis rigorosos i sistemàtics i cal, sobretot, una major col·laboració entre els diferents tipus d'estudiosos que utilitzen

la toponímia com a font documental per a les seves respectives recerques.

Aquestes són algunes de les principals conclusions a les quals es va arribar en el decurs de la Jornada, acte que va reunir un seguit d'investigadors que treballen la toponímia des de camps i amb finalitats diversos i que va permetre als nombrosos assistents copsar de primera mà els avenços però també les mancances i les dificultats actuals en aquest àmbit particular de recerca.

La primera de les cinc ponències de la Jornada va anar a càrrec de Ramon Amigó, membre de la Societat d'Onomàstica; va presentar un

minuciós balanç de la recerca feta dins el camp de la toponímia arreu de les terres de parla catalana i, des de la seva experiència com a investigador, exposà els requisits metodològics bàsics que hauria de reunir tot inventari onomàstic seriós. El següent a intervenir fou Joan Anton Rabella, membre de l'oficina d'Onomàstica de l'IECC, que en qualitat de lingüïsta va parlar sobre la utilitat de la toponímia en els estudis etimològics, d'història de la llengua i de dialectologia, així com dels mètodes emprats pels lingüïstes que treballen amb els noms de lloc. Seguidament es donà la